

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

фізико-математичний факультет

Кафедра бізнес-економіки та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач аспірантури і докторантури

Ірина ЧИСТЯКОВА

« 5 » вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми економічних досліджень

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____

спеціальність _____ 051 Економіка _____

Освітньо-наукова програма _____ Економіка _____

Мова навчання _____ українська _____

Погоджено науковою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

« 5 » вересня 2024 р

Голова

_____ д.п.н., проф. Оксана БОРЯК

Суми – 2024

Розробники:

1. Кудріна Ольга Юріївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування;

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри бізнес-економіки та адміністрування

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри д.е.н., проф. Вікторія БОЖКОВА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Доктор філософії	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки	
Рік підготовки:			
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
20 год.		6 год.	
Практичні			
10 год.		4 год.	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
90 год.		110 год.	
Консультації:			
-		-	
Вид контролю: екзамен			
Загальна кількість годин – 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних комплексно вирішувати проблеми професійного та дослідницько-інноваційного характеру в галузі соціальних та поведінкових наук на підставі аналізу еволюцій економічних парадигм та концепцій, основних ідей найбільш відомих економістів сучасності; формування готовності до розв'язання актуальних проблем у сфері економіки; формування компетентностей, що дозволяють здобувачу вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня використовувати набуті знання у професійній діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни «Актуальні проблеми економічних досліджень» є:

- розкриття особливості формування та структури наукового економічного знання;
- застосування сучасних наукових засад та методологічних підходів до дослідження економічних явищ, що дозволяють готувати аналітичні матеріали для оцінки заходів у галузі економічної політики;
- формування цілісного бачення економічної дійсності та економічної науки;
- формування економічного мислення, що дозволяє надати адекватне уявлення про сучасні економічні процеси та перетворення, як в українській, так і у світовій економіці;
- розвиток навичок вирішення конкретних економічних завдань на підставі застосування фундаментальних принципів економічної науки;
- розвиток професійної компетентності, аналітичного і критичного мислення та здатності до самовдосконалення.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Актуальні проблеми економічних досліджень» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетентностями відповідно до освітньо-наукової програми «Економіка»:

інтегральною компетентністю:

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

загальними компетентностями:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

спеціальними (фаховими) компетентностями:

СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК 03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК 07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опанування дисципліною ґрунтується на результатах навчання, отриманих під час навчання за освітньої програмою освітнього ступеня – магістр (другий рівень освіти).

Навчальна дисципліна пов'язана з іншими дисциплінами НП ОНП, а саме з дисципліною «Економіка сталого розвитку», «Економіко-математичне моделювання та оптимізація бізнес-процесів», «Випереджаючий інноваційний розвиток».

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни у аспірантів повинні бути сформовані ряд знань, вмінь та навичок, зокрема:

ПРН 01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.
ПРН 02	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

ПРН 03	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках
ПРН 05	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.
ПРН 08	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми
ПРН 09	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти
A 90 – 100 Відмінно	Здобувач вищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу з питання, вірно обґрунтовує наукові поняття, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не допускає при цьому помилки
B 82 – 89 Добре	Здобувач вищої освіти знає програмний матеріал, не допускає суттєвих недоліків у відповіді, може вірно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань.
C 74 – 81 Добре	
D 64 – 73 Задовільно	Здобувач вищої освіти засвоїв лише основний матеріал, але погано орієнтується в окремих положеннях, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, порушує логіку та послідовність у викладенні програмного матеріалу та має складнощі при
E 60 – 63	

Задовільно	виконанні практичних завдань.
F 35 – 59 Не задовільно	Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, з великими труднощами виконує практичну роботу.
FX 1 – 34 Не задовільно	

**Розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти,
за розділами та видами діяльності**

Поточний контроль						Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2						
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 2.1	T 2.2	T 2.3	35	75	25	100
Поточний контроль									
5	5	5	6	7	7				
Контроль самостійної роботи						40			
4	4	8	8	8	8				

T 1.1, T 1.2 ... T 2.3 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Екзамен, тести, проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та наукових досліджень.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1 Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ I. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Тема 1.1. Сучасні тенденції розвитку економічної науки

Тенденції зміни об'єкту, предмету та методів дослідження економічної науки. Специфіка сучасного етапу розвитку економічної науки. Зміни об'єкту дослідження економічної науки. Трансформації методологічної основи економічної науки. Форми прояву кризового стану методології наукового дослідження: зниження якості та значущості результатів економічних досліджень (але не рівня науковості); неверифікованість теорій як ознака кризи науки; дисгармонія у розвитку сучасної економічної науки.

Тема 1.2. Економічні закони та категорії

Фундаментальні принципи та методи економічних наук.

Сутність економічних законів. Елементи змісту закону: сторони причинно-наслідкового зв'язку; процес взаємодії між цими сторонами; форми взаємодії між ними; результат цієї взаємодії. Економічні категорії. Класифікація економічних законів: закони, діють протягом різних історичних періодів; закони різних сфер суспільного відтворення; закони розвитку та функціонування окремих економічних підсистем; закони, які діють на різних рівнях економічної системи.

Механізм дії та механізм використання. Моменти пізнання економічних законів: розкриття змісту кожного закону, загального спрямування його дії, форм прояву, його значення в економічній розвитку; вивчення передумов та умов дії законів та взаємодії їх у системі економічних законів; виділення специфічних форм прояви закону у певних соціально-економічних умовах та залежно від масштабів об'єкту дослідження; виявлення вимог даного економічного закону як у загальному вигляді, так і стосовно конкретних історичних умов; виокремлення тих об'єктивних тенденцій економічного розвитку, які призводять до відмирання або модифікації дії цього економічного закону. Механізм використання економічних законів прерогатива господарського механізму.

Тема 1.3. Управління соціально-економічними системами

Управління національним господарством, галузями та господарськими комплексами. Управління державними фінансами. Регіональний менеджмент. Міжнародне співробітництво. Євроінтеграція. Менеджмент та економіка підприємства. Управління персоналом, трудовий потенціал, лідерство. Ринок праці, зайнятість населення, соціальне партнерство. Управління логістичними процесами на різних рівнях господарювання. Фінансове забезпечення, облік, аудит і контроль управлінських процесів. Економіка довкілля та природних ресурсів.

РОЗДІЛ 2. НОВА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНІЙ РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ ПІД ВПЛИВОМ ІННОВАТИЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Тема 2.1. Інноваційна економіка

Інновації та інноваційна діяльність. Види та типи інновацій: технологічні, продуктові, процесні, організаційно-управлінські. Вимірювання інноваційної активності: інноваційна активність підприємства; інноваційний цикл. Витрати інновації: загальні, поточні, капітальні. Цілі та результативність інноваційної діяльності: заміщення видів продукції, що знімаються з виробництва; розширення асортименту; розробка продукції, безпечною для довкілля; підтримка частки ринку; збільшення частки ринку; вихід на нові ринки; підвищення гнучкості виробництва; зниження витрат виробництва; підвищення якості продукції; покращення умов праці; зниження шкоди навколишнього середовища. Розповсюдження інновацій. Загальні (зовнішні для організацій) умови інноваційної діяльності.

Тема 2.2. Цифрова економіка

Цифрова економіка як господарська система. Державне регулювання розвитку цифрової економіки України. Розвиток електронного бізнесу в умовах цифровізації економіки. Сучасний ринок електронної комерції. Моделі електронного бізнесу Краудсорсинг і краудфандинг. Моделі організації електронної комерції. Особливості механізмів розвитку електронної комерції в різних сферах економіки. Показники якості надання електронних послуг. Технологічні можливості цифрової економіки: блокчейн, криптовалюта, смарт-контракт. Четверта промислова революція: тенденції та перспективи. Інтелектуальний капітал в умовах цифрової економіки. Е-маркетинг. Інформаційна безпека ведення електронного бізнесу. Створення власного електронного бізнесу.

Тема 2.3. Проблеми світових фінансово-економічних криз. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України: проблеми, пріоритети, завдання.

Світові економічні кризи: джерела, прояви, наслідки. Реакція на кризу та її наслідки для реального сектору світової та української економіки. Світові фінансові кризи: джерела, прояви, наслідки. Наслідки кризи та перспективи соціально-економічного розвитку України.

Актуальні виклики і загрози економічної безпеки у воєнний період. Економічне відновлення і розвиток країн після збройних конфліктів та воєн: невтрачені можливості для України.

6.2 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Актуальні проблеми сучасної економічної теорії: інституціональний аспект												
Тема 1.1. Сучасні тенденції розвитку економічної науки	17	2				15	20				20	
Тема 1.2. Економічні закони та категорії	19	2	2			15	21		1		20	
Тема 1.3. Управління соціально-економічними системами	21	4	2			15	23	2	1		20	
РОЗДІЛ 2. Нова модель розвитку держави в сучасній ринковій економіці під впливом інноватизації та цифровізації												
Тема 2.1. Інноваційна економіка	19	2	2			15	13	2	1		10	
Тема 2.2. Цифрова економіка	21	4	2			15	20				20	
Тема 2.3. Проблеми світових фінансово-економічних криз. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України: проблеми, пріоритети, завдання	23	6	2			15	23	2	1		20	
Усього годин	120	20	10			90	120	6	4		110	

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сучасні тенденції розвитку економічної науки		
2	Економічні закони та категорії	2	1
3	Управління соціально-економічними системами	2	1
4	Інноваційна економіка	2	1
5	Цифрова економіка	2	
6.	Проблеми світових фінансово-економічних криз. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України: проблеми, пріоритети, завдання.	2	1
Разом		10	4

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Актуальні проблеми та напрями розвитку потенціалу соціально-економічних систем в умовах конкуренції: монографія / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Калініченко. Харків: «В справі», 2017. 275 с.

2. Андрющенко К. А. Інтелектуальний капітал як основа комерціалізації компанії. Ефективна економіка. 2020. № 8. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8124> (дата звернення: 06.11.2020). DOI: 10.32702/2307 .

3. Бурячок В.Л. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект / В.Л. Бурячок, В.Б. Толубко, В.О. Хорошко, С.В. Толюпа. Львів: «Магнолія 2006», 2018. 320 с.

4. Бей Г.В., Середа Г.В. Трансформація HR-технологій під впливом цифровізації бізнес-процесів. Економіка і організація управління. 2019. № 2 (34). С. 93-101.

5. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 488 с.

6. Геращенко І.О. Інноваційний потенціал підприємства: навч.-метод. посіб. Харків: НТУ ХПІ. 2017. 157 с.

7. Дідківська Л.І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. Міністерство освіти і науки України. 6-е вид., випр. і допов. К.: Знання, 2016. 214 с.

8. Дослідження «Повоєнне відновлення економіки України». URL: <https://cpd.com.ua/uk/vidnovlennya-ekonomiky/>

9. Дмитренко В. І. Нормативно-правове регулювання впровадження електронного урядування на місцевому рівні в Україні. Право та державне управління. № 4 (29). Том 2. 2017. С. 55-61.

10. Диба М. І., Гернего Ю.О. Діджиталізація економіки: світовий

досвід та можливості розвитку в Україні. Фінанси України. 2018. № 7. С. 50-63.

11. Дука, А. П., & Старченко, Г. В. (2022). Світовий досвід повоєнного відновлення економіки: уроки для України. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (6). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-6-03-06>

12. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч. посібн. - 1 вид. / В.М. Тебенко / Вид-во: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс». 2014. – 302 с.

13. Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя: монографія / за ред. член.-кор. НАН України, д.е.н. проф. В.Д. Базилевича, д.е.н., проф. В.Л. Осецького. - К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2018. - 536 с.

14. Економіст [Електронний ресурс]. URL: <https://www.economist.com/news/special-report/21621237-digital-revolution-has-yet-fulfilleditspromise-higher-productivity-and-better>

15. Економіка підприємства: навч. посіб. / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.

16. Економіка підприємства: підручник / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарева та ін.; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 426 с.

17. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Кондор, 2020. 620 с.

18. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України: проблеми, пріоритети, завдання. URL: <https://uplan.org.ua/analytics/ekonomika-viiny-ta-povoiennyi-ekonomichnyi-rozvytok-ukrainy-problemy-priorytety-zavdannia/>

19. Єгорова І.Г., Матукова Г.І., Приймак Н.С. Економіка та організація діяльності підприємств: навч. посіб. Львів: Магнолія. 2019. 330 с.

20. Ємець В. В. Економічний розвиток у повоєнний період в Україні: регіональний та місцевий аспекти. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5180&i=9>

21. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / Пугач А.М., Демчук Н.І., Довгаль О.В., Крючко Л.С., Тягло Н.В. Миколаїв: Швець В.М. 2018. 348 с.

22. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.

23. Краус Н. М., Клаус К. М. Інноваційне табло України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – № 6.

24. Криворучко О. С., Краус Н. М. Імперативи формування та доміанти розвитку цифрової економіки у сучасному парадигмальному контексті. Парадигмальні зрушення в економічній теорії XIX ст.: III Міжнародна науково-практична конференція, 2–3 лист. 2017 р.: тези доповідей. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. С. 681–685.

25. Козик В.В., Гавриляк А.С., Петрушка Т.О. Організація виробництва: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020.

256 с.

26. Куц Л.Н. Капітал підприємства: формування та використання. Опорний конспект лекцій. Тернопіль, ТНЕУ, 2019. 105 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38436/1/kucz2019.pdf>.

27. Луцик М.В. Фактори формування запасів інтелектуальних ресурсів соціально-економічних систем / М.В. Луцик // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір (зб. наук. праць) / Інститут регіональних досліджень НАН України - Львів, 2014.-Вип.1 (105). - С. 564-573.

28. Людський розвиток в Україні: інституційне підґрунтя соціальної відповідальності / за ред. Е.М. Лібанової; Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. Київ, 2017. 368 с.

29. Мамедов, А., & Денисенко, Н. (2023). Економічні наслідки та проблеми повоєнного відновлення територій. Містобудування та територіальне планування, (82), 220–231. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2023.82.220-231>

30. Пшик Б. І., Копитко С. Б. Роль інтелектуального потенціалу у зміцненні економічної безпеки держави . Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20162\(118\)/sep20162\(118\)_024_PshykB, КопуткоS.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20162(118)/sep20162(118)_024_PshykB, КопуткоS.pdf)

31. Регіональна економіка: Навчальний посібник. / Г.М. Завадських. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 556 с.

32. Рассел С. Сумісний з людиною. Штучний інтелект і проблема контролю. Book Chef. 2020. 416 с.

33. Олексюк Л. В. Законодавче регулювання ідентифікації фізичних та юридичних осіб в електронних урядуванні, демократії та комерції Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 4.

34. Петруня Ю.Є., Петруня В.Ю. Менеджмент: навч. посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів. 2019. 104 с.

35. Полуяктова О. В. Прискорення соціально-економічного розвитку суспільства: економіко-політичні аспекти. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 16. С. 16–19.

36. Повна, С. (2023). Трансформація галузевої структури економіки України в повоєнний період. Проблеми і перспективи економіки та управління, (3 (35)), 7–20. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3\(35\)-7-20](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-7-20)

37. Прикладні аспекти ринку інновацій: навч. посібник / Б.М. Андрушків, Л.М. Мельник. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. – 108 с.

38. Ревак І. Інтелектуальний потенціал у системі економічної безпеки України: проблеми теорії і практики: монографія / І.О. Ревак. – Львів – ЛьвДУВС, 2015.– 416с.

39. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 298 с.

40. Сазонець І.Л., Федорова В.А. Інвестування: підручник. Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.

41. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. – К: Тов «Підприємство «Ві-ен-ей», 2017. – 188 с.

42. Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку: монографія. [В.П. Вишневський; О.В. Вієцька; О.М. Гаркушенко; С.І. Князев; О.В. Лях; В.Д. Чекіна; Д.Ю. Череватський]; За ред. акад. НАН України В.П. Вишневського; Інститут економіки промисловості НАН України (Київ), 2018 р. – 192 с.

43. Телишевська Л.І., Коледіна К.О. Особливості оцінки ефективності інноваційних проектів з різним терміном будівництва. Молодий вчений. № 8 (60). 2018. С. 400-404.

44. Червяков І. М. Економічний розвиток, економічне зростання і фактори, які стримують економічне зростання України. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 6. С. 99–102.

45. Фінансово-економічні наслідки війни. URL: https://lb.ua/blog/tetiana_bohdan/550614_finansovoekonomichni_naslidki.html

46. Юхимченко П. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. ЦУЛ, 2020. 320 с.

Додаткові:

1. Демешок О.О. Особливості соціально-економічного розвитку регіональних виробничо-економічних систем України // Український соціум: наука – освіта – виробництво: збірник наукових праць – К. : МНТУ та Центр перспективних соціальних досліджень Міністерства соціальної політики України та НАН України, Асоціація ТЕКУ, Вид-во ПП Вишемирський В.С., 2013. Вип. 4. С. 54–65.

2. Длігач А. О. Цифрова трансформація як ліфт у майбутнє URL: <https://tqm.com.ua/ua/likbez/ua-articles/cyfrova-transformaciya-yak-lift-u-maibutnye>

3. Діджиталізація HR-процесів у сучасних реаліях / Н. Данилевич, С. Рудакова, Л. Щетініна, Я. Касяненко // Г алицький економічний вісник. 2020. №3 (64). С. 147-156. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/32485>.

4. Ілляшенко С.М. Інновації і маркетинг – рушійні сили економічного розвитку: монографія. Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2012. 536 с.

5. Інвестиційно-інноваційні чинники формування розвитку й управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства: монографія / Д.В. Солоха, В.В. Морева, С.О. Чирков, В.Я. Козлова, О.В. Белякова. Донецьк: СПД Дмитренко Л. Р., 2010. 400 с.

6. Кудріна, О. Ю., В. А. Омеляненко, and О. М. Омеляненко. "Стратегічні аспекти вироблення інноваційної політики в контексті сталого розвитку та безпеки країни." *Ефективна економіка* 8 (2020).

7. Кудріна О. Ю., Лісковецька Т. П. Підготовка і обґрунтування конкретних практичних заходів для підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання у конкурентних умовах, 2018. С. 200-204.

8. Програма ЄС «Цифрова Європа» (20221-2027) [Електронний ресурс]. URL: <https://business.diia.gov.ua/en/digital-europe-programme>

9. Савицька О. М., Салабай В. О. Діджиталізація управління бізнесом підприємства в контексті розвитку Індустрії 4.0 в Україні / Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: зб. тез доп. І Міжнародної наук.-

практ. конф., 23 квіт. 2020 р. - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. С. 62-63.

10. Савицька О. М., Салабай В. О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Ефективна економіка. 2019. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7126>.

11. Соколова Г. Б. Деякі аспекти розвитку цифрової економіки в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2018. № 1. С. 92—96.

12. Фоміна М.В. Проблеми сталого економічного розвитку в умовах глобалізації: монографія; М-во освіти і науки, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М Туган-Барановського. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2010. 359 с.

Ресурси мережі Інтернет:

1. Департамент промисловості, інновації та науки [Електронний ресурс]. URL: <https://industry.gov.au>

2. Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки». URL: <https://eco-science.net/>

3. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Президента України. URL: www.president.gov.ua

5. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua

6. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: www.as-rada.gov.ua

7. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua

8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua

9. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України. URL: www.minjust.gov.ua

10. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA/>.

11. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

12. Офіційний сайт Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Обладнання для практичних занять з курсу: «Актуальні проблеми економічних досліджень»: ноутбук або ПК з зовнішньою звуковою картою та програмним забезпеченням (Steinberg Cubase 8.5 (або більш сучасна версія), Adobe Audition 1.6 (або більш сучасна версія), набір FabFilter TotalBundle 2017 (або більш сучасна версія)).